

GHID DE REDACTARE A TEZEI DE DOCTOR / DOCTOR HABILITAT

CUPRINS

Introducere	2
1. Informații generale	2
2. Structura și volumul tezei	3
3. Conținutul tezei	4
4. Reguli de tehnoredactare	10
5. Prezentarea bibliografiei în teză	11
6. Cerințe de etică profesională	11
7. Rezumatul tezei	12
8. Consecințele nerespectării regulilor de redactare	13
Bibliografie	13
Anexe	15
Anexa 1. Model al foii de titlu a tezei	15
Anexa 2. Model al foii privind dreptul de autor	16
Anexa 3. Model al declarației privind asumarea răspunderii	17
Anexa 4. Model și exemple de formulare a <i>Rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante</i>	18
Anexa 5. Exemple de formule, figuri, tabele	20
Anexa 6. Model al foii de titlu a rezumatului	22
Anexa 7. Model al reversului foii de titlu a rezumatului	23
Anexa 8. Model al foii privind datele de tipar	24
Anexa 9. Reguli și exemple de prezentare a referințelor bibliografice și de citare a resurselor de informare	25

INTRODUCERE

Ghidul de redactare a tezei de doctor/doctor habilitat (în continuare – Ghid) stabilește un set de reguli menite să asigure coerența, lizibilitatea și aspectul științific al acestui tip de lucrări științifice. Deși este recunoscut faptul că lucrările din diferite domenii ale științei își au specificul lor, unele cerințe minime comune se impun prin prisma actelor normative în domeniul atestării personalului științific și a procesului de evaluare a tezelor. Scopul Ghidului este de a crea un cadru minim uniform pentru redactarea tezei de doctor/doctor habilitat în Republica Moldova.

Ghidul conține 8 capitole și anexe. În capitolul 1. **Informații generale** se stipulează cerințele generale față de teza de doctor/doctor habilitat și a rezumatului, precum și responsabilitățile autorului și conducătorului/consultantului de doctorat în procesul de redactare a acestora. Capitolul 2. **Structura și volumul tezei** include lista elementelor tezei grupate în 3 părți: preliminară, principală și complementară, precum și volumul acestora, în pagini. În capitolul 3. **Conținutul tezei** sunt descrise cele 15 elemente evidențiate ale unei teze. **Regulile de tehnoredactare** a tezei de doctor/doctor habilitat și a rezumatului sunt prezentate în capitolul 4. În capitolul 5. **Prezentarea bibliografiei în teză** se prezintă cerințele de redactare a referințelor bibliografice și de citare a resurselor de informare în conformitate cu standardul SM ISO 690:2012, regulile și unele exemple de aplicare a acestora fiind anexate. Cele mai importante **Cerințe de etică profesională** în redactarea tezei sunt evidențiate în capitolul 6. Capitolul 7. **Rezumatul tezei** indică elementele ce trebuie să le conțină asemenea tip de lucrare, care are aceleași caracteristici de redactare ca și teza. **Consecințele nerespectării regulilor de redactare a tezei** sunt enumerate în capitolul 8.

Ghidul este destinat candidaților la titlu științific, având rolul de a le ajuta în redactarea tezei de doctorat fără a le impune constrângeri care să limiteze prezentarea datelor din literatură, metodologia de cercetare utilizată, interpretarea rezultatelor sau modalitatea de exprimare a ideilor proprii.

1. INFORMAȚII GENERALE

Teza de doctor/doctor habilitat (în continuare – teza) este o lucrare științifică originală, elaborată în baza propriilor cercetări științifice, conține rezultate teoretice și practice noi și reprezintă o condiție legală pentru obținerea titlului științific de doctor/doctor habilitat [7]. Aceasta constituie raportul final al realizării și valorificării cercetărilor științifice efectuate la o anumită temă în cadrul studiilor de doctorat/postdoctorat sau de sine stătător.

”Teza de doctor prevede soluționarea unei probleme științifice actuale, importante pentru domeniul de cunoaștere respectiv” [7]. Aceasta trebuie să confirme capacitatea autorului de a

întreprinde o cercetare științifică la nivel național și internațional, în mod creator, autonom și responsabil.

”Teza de doctor habilitat conține rezultate principial noi pentru știință și practică, care determină crearea unei noi direcții științifice sau soluționarea unei probleme științifice, aplicative, de importanță majoră” [7].

Temele tezelor sunt corelate cu direcțiile prioritare de cercetare-dezvoltare ale Republicii Moldova, cu tendințele științei mondiale și sunt aprobate de consiliile științifice/senatele instituțiilor acreditate, cu cel puțin un an înainte de susținerea tezei [7].

Conținutul tezei este stabilit de autor prin consultare cu conducătorul/consultantul de doctorat. Forma tezei reflectă conținutul acesteia, care trebuie să fie original, inovator și clar exprimat.

Teza se redactează în limba română. La o solicitare motivată, cu consimțământul consiliului științific/senatului instituției, teza poate fi redactată în limba rusă sau engleză. În acest caz este obligatorie redactarea rezumatului și în limba română [7].

Teza este însoțită de un rezumat, care conține reperele conceptuale ale cercetării, ideile și concluziile principale ale tezei, dezvăluie aportul autorului la realizarea investigațiilor, locul lor în contextul cercetărilor de specialitate din țară și din lume, noutatea științifică și importanța practică a rezultatelor obținute. În cazul susținerii tezei de doctor habilitat în baza lucrărilor publicate, candidatul va elabora un referat științific.

Teza și rezumatul sunt documente publice care se redactează și în format electronic.

Candidatul la titlu științific este autorul tezei și își asumă corectitudinea datelor și informațiilor prezentate, precum și a opiniilor și demonstrațiilor incluse în lucrarea științifică susținută. Conducătorul/consultantul tezei răspunde împreună cu autorul lucrării de respectarea standardelor de calitate și de etică profesională, inclusiv de asigurarea originalității conținutului.

2. STRUCTURA ȘI VOLUMUL TEZEI

Structura și volumul recomandat al tezelor de doctor/doctor habilitat sunt prezentate în tabelul 1. Teza conține partea preliminară, partea principală și partea complementară. Volumul părții principale a tezei de doctor va constitui 140-150 pagini, pentru științele socioumane, și 110-120 pagini, pentru celelalte științe, iar al celei de doctor habilitat - 250-260 pagini, pentru științele socioumane, și 200-210 pagini, pentru celelalte științe. Volumul materialului ilustrativ (figuri și tabele) nu va depăși 30% din volumul părții principale. Volumul părții complementare nu se limitează, dar, în caz de depășire a volumului total al tezei de 350 pagini, se copertează separat.

Tabelul 1. Structura și volumul recomandat al tezei

Nr. d/o	Denumirea elementelor	Volumul recomandat al tezei, pagini, format A4, font 12, interval 1,5	
		Teza de doctor	Teza de doctor habilitat
Partea preliminară			
1.	Foaia de titlu	1	1
2.	Foaia privind dreptul de autor	1	1
3.	Cuprins	1-3	2-4
4.	Adnotare (în română, rusă și engleză)	3	3
5.	Lista tabelelor	nu se limitează	nu se limitează
6.	Lista figurilor	nu se limitează	nu se limitează
7.	Lista abrevierilor	nu se limitează	nu se limitează
Partea principală			
8.	Introducere	7-10	8-12
9.	Analiza situației în domeniul tezei (denumirea concretă a capitolului respectiv)	25-30 (1 capitol)	30-40 (1 capitol)
10.	Capitolele de bază (cu denumiri concrete ale capitolelor respective)	80/100 (2-5 capitole)	160/200 (4-8 capitole)
11.	Concluzii și recomandări	3-6	4-8
Partea complementară			
12.	Bibliografie	nu se limitează	nu se limitează
13.	Anexe	nu se limitează	nu se limitează
14.	Declarația privind asumarea răspunderii	1	1
15.	CV-ul candidatului	1-2	1-2

Teza poate conține elemente opționale (prefață, motto ș.a.), la decizia candidatului și a conducătorului de doctorat [5].

Volumul tezei și al unor capitole poate fi diferit de cel din tabelul 1, atunci când este argumentat prin specificul domeniului științific și/sau al temei cercetate.

3. CONȚINUTUL TEZEI

3.1. Foaia de titlu

Foaia de titlu se redactează conform Anexei 1. În cazul în care teza nu este scrisă în limba română, după foaia de titlu urmează încă o foaie de titlu, suplimentară, redactată în limba română. Titlul tezei trebuie să reflecte conținutul tezei.

3.2. Foaia privind dreptul de autor

Candidatul la titlul științific beneficiază de dreptul exclusiv de autor asupra tezei sale. Pentru a informa publicul despre drepturile sale, titularul poate să folosească simbolul protejării dreptului de autor, care se imprimă pe fiecare exemplar al lucrării și constă din trei elemente (vezi Anexa 2): litera latină C inclusă într-un cerc – ©; numele titularului drepturilor exclusive de autor; anul redactării tezei.

3.3. Cuprins

Cuprinsul conține titlurile și subtitlurile tuturor capitolelor și subcapitolelor, însoțite de numărul paginii de început al fiecărui capitol/subcapitol. Cuprinsul trebuie să acopere întreaga lucrare, adică toate elementele tezei, începând cu adnotarea și terminând cu CV-ul autorului.

3.4. Adnotare

Adnotarea va conține următoarele elemente:

- Date de identificare: numele de familie, prenumele autorului, titlul tezei, titlul științific solicitat (de exemplu, *teză de doctor în științe tehnice*), localitatea, anul redactării tezei – aliniere centrală (Center) și **Bold**;
- Structura tezei (de exemplu, *introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 160 de titluri, 6 anexe, 250 de pagini de text de bază (până la Bibliografie), 37 de figuri, 10 tabele*), numărul de publicații la tema tezei (de exemplu, *Rezultatele obținute sunt publicate în 34 de lucrări științifice*);
- Cuvinte-cheie;
- Scopul lucrării;
- Obiectivele cercetării;
- Noutatea și originalitatea științifică;
- Rezultatul/rezultatele obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante (*pentru teza de doctor*) sau rezultatele obținute care au determinat crearea unei noi direcții științifice sau soluționarea unei probleme științifice, aplicative, de importanță majoră (*pentru teza de doctor habilitat*);
- Semnificația teoretică;
- Valoarea aplicativă;
- Implementarea rezultatelor științifice.

Fiecare element descris va începe din rând nou. Cu excepția primului element, celelalte vor fi aliniat între marginile din stânga și dreapta (Justify), iar denumirea elementului va fi cu **Bold**, urmat de două puncte și descriere. Adnotarea se prezintă în 3 limbi: română, rusă și engleză, fiecare fiind prezentată pe o singură pagină a foii.

Un model de formulare a rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante este dat în anexa 5.

3.5. Lista tabelor (dacă este cazul)

Această listă va conține informații despre toate tabellele incluse în teză, pentru fiecare indicându-se titlul și numărul paginii la care se află acesta.

3.6. Lista figurilor (*dacă este cazul*)

Această listă va conține informații despre toate figurile incluse în teză, pentru fiecare indicându-se titlul și numărul paginii la care se află aceasta.

3.7. Lista abrevierilor (*dacă este cazul*)

Această listă va conține toate abrevierile incluse în teză care nu sunt de utilizare comună.

3.8. Introducere

În Introducere se vor descrie următoarele elemente:

- Actualitatea și importanța temei abordate, încadrarea temei în preocupările internaționale, naționale, zonale, ale colectivului de cercetare și în context inter- și transdisciplinar, prezentarea rezultatelor cercetărilor anterioare referitoare la tema aleasă;
- Scopul lucrării (*sau* obiectivul general);
- Obiectivele cercetării;
- Ipoteza de cercetare;
- Sinteza metodologiei de cercetare și justificarea metodelor de cercetare alese;
- Sumarul capitolelor tezei, cu axarea pe investigațiile efectuate și necesitatea acestora pentru atingerea scopului și a obiectivelor cercetării (***fără a descrie rezultatele obținute***).

Autorul este în drept să descrie și alte elemente care argumentează modul de concepere și realizare a cercetării. De exemplu, se pot indica limitele cercetărilor efectuate (*lipsa accesului la unele instrumente și facilități, particularitățile condițiilor de cercetare etc.*).

Spre deosebire de capitolele ce compun conținutul tezei, Introducerea nu se numerează.

3.9. Analiza situației în domeniul tezei (*denumirea concretă a capitolului respectiv*)

În acest capitol va fi stabilit stadiul actual al cunoașterii în domeniul temei alese, în baza unei documentări laborioase, care va include definirea conceptelor fundamentale, analiza critică a bibliografiei, prezentarea, descrierea și interpretarea datelor din literatură, exemplificarea metodelor de cercetare. Vor fi analizate publicațiile științifice (articole, monografii, materiale ale conferințelor, brevete etc.), o atenție deosebită acordându-se rezultatelor științifice recente din literatura de specialitate. La elaborarea acestui capitol se va ține seama că el se adresează unor specialiști din domeniul respectiv și de aceea trebuie evitate descrierile generale, abordarea recomandată fiind aceea a unui review al literaturii de specialitate în relație cu tema de cercetare abordată.

În funcție de domeniul științei și specificul cercetărilor, în baza unei argumentări, în tezele de doctor habilitat, acest capitol poate fi înlocuit cu analize ale stadiului de cunoaștere efectuate în cadrul celorlalte capitole.

3.10. Capitolele de bază (cu denumiri concrete ale capitolelor respective)

Aceste capitole reflectă partea de contribuție personală. În cadrul capitolelor se realizează prezentarea și elaborarea problematicii formulate în tema și ipoteza lucrării, prin respectarea ordinii logice a ideilor și a cerințelor de coerență a expunerii.

Capitolele de bază se numerotează în continuarea capitolului dedicat analizei stadiului actual al cunoașterii în domeniul tezei. Capitolul *al doilea* se referă la Materiale și metode. Acesta include materialele, instrumentele, instalațiile utilizate, terenurile și condițiile de recoltare a probelor sau de investigație și alte asemenea, precum și metodele, procedeele, tehnicile utilizate cu descrierea lor în detaliu și specificarea dacă sunt noi sau nu și, în acest ultim caz, cu indicarea bibliografiei. Delimitarea materialelor și metodelor într-un capitol aparte se recomandă atunci când acestea sunt comune pentru întreaga teză (ex., aceleași metode statistice și loturi experimentale utilizate). În cazul când studiile incluse în teză utilizează material și metode distincte, este potrivit ca ultimele să fie expuse ca părți/paragrafe la capitolele respective. Alternativ, se admite ca partea comună pentru întreaga teză a materialelor și metodelor să fie delimitată într-un capitol, iar partea distinctă – să fie expusă în capitole diferite.

Următoarele capitole, începând cu *al treilea*, vor fi dedicate rezultatelor obținute și discutării acestora. În aceste capitole vor fi evidențiate contribuțiile personale ale autorului, inclusiv rezultatele originale obținute, elaborările noi, propuse de autor (algoritmi, metode, dispozitive, sisteme, paradigme, modele etc.), rezultatele cercetărilor teoretice, experimentale ale studiului realizat. În caz de modelare la calculator, se vor prezenta softurile elaborate (utilizate), datele experimentale obținute în formă de tabele, figuri, formule. În lucrare se va face o descriere detaliată a rezultatelor, cu menționarea posibilităților de utilizare a acestora în diverse aplicații.

Teza va include discutarea tuturor rezultatelor, compararea acestora cu date similare din literatura de specialitate și sublinierea aspectelor de noutate pe plan național și internațional dezvoltate de către autor [3]. Discutarea rezultatelor se poate face într-un capitol aparte sau în cadrul capitolelor unde sunt prezentate rezultatele. În teza de doctor se va evidenția problema științifică importantă care este soluționată în urma obținerii rezultatelor descrise, iar în teza de doctor habilitat – direcția științifică nouă care este dezvoltată sau problema științifică aplicativă, de importanță majoră, care este soluționată în urma obținerii rezultatelor principal noi pentru știință și practică.

Rezultatul științific descris va reprezenta o noutate științifică stabilită în urma procesului de cercetare și el trebuie delimitat de evoluția și materializarea ulterioară a acestuia, care poate reprezenta:

- a) o modalitate de protejare (*brevete și alte obiecte de proprietate intelectuală*);
- b) o modalitate de diseminare / publicare (*articole, monografii, comunicări la conferințe etc.*);
- c) modalitate de materializare (*prototipuri, baze de date, instrumente ș.a.*) [10].

Fiecare capitol se va încheia cu o scurtă secțiune de sinteză a problematicii tratate și a rezultatelor obținute, delimitată într-un paragraf separat.

3.11. Concluzii și recomandări

Partea de concluzii va conține:

- prezentarea structurată a tuturor rezultatelor obținute, corelată cu tema, ipoteza, scopul și obiectivele tezei formulate în Introducere, cu evidențierea măsurii în care au fost atinse obiectivele de cercetare științifică;
- descrierea contribuțiilor personale, cu sublinierea semnificației teoretice și valorii practice a acestora, a impactului elaborărilor în dezvoltarea științei, economiei, educației, culturii etc.; contribuțiile personale trebuie să fie măsurabile și să se regăsească în capitolele de bază ale tezei;
- indicarea limitelor rezultatelor obținute, cu stabilirea problemelor rămase nerezolvate.

În teza de doctor vor fi evidențiate 3-5 rezultate științifice care au contribuit la soluționarea unei probleme științifice importante (*cu indicarea acesteia*), iar în teza de doctor habilitat – 7-10 rezultate principial noi pentru știință și practică obținute, care au determinat dezvoltarea unei noi direcții științifice (*cu indicarea acesteia*) sau soluționarea unei probleme științifice aplicative, de importanță majoră (*cu indicarea acesteia*). Pentru argumentarea valorii rezultatelor obținute, în concluzii pot fi prezentate date privind aprobarea rezultatelor, brevetele obținute, implementarea elaborărilor sau alte astfel de rezultate, urmând ca în anexe să fie prezentate copii ce confirmă aceste date.

În partea de concluzii trebuie evitată tendința de a include idei sau citate noi, care nu se regăsesc în capitolele lucrării. Pentru fiecare contribuție proprie se recomandă a indica numărul capitolului și numărul paragrafului unde a fost dezvoltată. Redactarea concluziilor trebuie să confere acestei părți un caracter concret.

Recomandările incluse în acest capitol pot fi de două tipuri:

- sugestii privind potențialele direcții viitoare de cercetare legate de tema abordată;

- propuneri de utilizare a rezultatelor obținute în domeniile socio-cultural și economic. Recomandările din cel de-al doilea tip pot să nu se regăsească în toate tezele, fiind determinate de domeniul științific și specificul cercetărilor efectuate.

3.12. Bibliografie

Bibliografia va conține lista tuturor surselor de informație utilizate pentru redactarea tezei. Lista poate fi structurată după limba surselor utilizate. Pot fi grupate separat dicționarele, enciclopediile, literatura artistică, actele legislative și alte tipuri publicații de acest fel.

Bibliografia nu se numerotează ca un capitol al lucrării. Lucrările la care candidatul la titlul științific este autor sau coautor au numele acestuia indicat cu **Bold**.

Mai multe detalii privind descrierea bibliografică sunt date în anexa 8.

3.13. Anexe (dacă este cazul)

Anexele conțin materiale relevante pentru lucrare, dar care informații complementare la partea principală a acesteia, inclusiv:

- materiale (rezultate) redundante în cadrul tezei sau materiale care nu pot fi discutate pe larg în economia tezei, dar care pot fi utile pentru cercetările ulterioare (de exemplu, *sondaje, interviuri, detalii ale unei proceduri sau analize, dezvoltarea unor soluții matematice, citări foarte lungi, orare, formulare, rezultate intermediare ale prelucrării datelor, materiale ilustrative*) și orice alte materiale suplimentare valoroase, dar prea detaliate pentru a fi incluse în textul de bază;
- liste și copii/dovezi ale aprobării și implementării rezultatelor cercetărilor (de exemplu, *copii ale brevetelor, ale certificatelor de implementare, ale dovezilor prin care se certifică participarea la simpozioane, conferințe*).

În anexe pot fi incluse și majoritatea figurilor și tabelelor, în textul propriu-zis al tezei în acest caz rămânând doar cele fără de care textul în sine nu ar avea cursivitate.

3.14. Declarația privind asumarea răspunderii

Modelul declarației se prezintă în Anexa 3.

3.15. CV-ul candidatului

CV-ul va include următoarele elemente:

- Nume și prenume;
- Cetățenie;
- Studii – licență, masterat, doctorat (instituție, perioada, specialitatea, calificarea);
- Stagii (instituție, perioada);

- Domenii de interes științific;
- Participări în proiecte științifice naționale și internaționale;
- Participări la manifestări științifice (naționale și internaționale);
- Lucrări științifice și științifico-metodice publicate - număr de monografii, articole, materiale ale comunicărilor științifice, brevete de invenții, manuale, ghiduri etc.;
- Premii, mențiuni, distincții, titluri onorifice etc.;
- Apartenență la societăți/asociații științifice naționale și internaționale;
- Activități în cadrul colegiilor de redacție ale revistelor științifice;
- Cunoașterea limbilor (*cu indicarea gradului de cunoaștere*);
- Date de contact de serviciu (adresă, telefon, e-mail).

4. REGULI DE TEHNOREDACTARE

Formatul tezei. Foaie: A4; font: Times New Roman (TNR), de 12 puncte, cu diacritice; spațiere între rânduri: 1,5 linii; margini: stânga – 3 cm, dreapta – 1,5 cm, sus și jos – 2,5 cm.

Alinierea textului. În cadrul paragrafelor textul va fi aliniat între marginile din stânga și dreapta (Justify); primul rând al fiecărui paragraf va avea un alineat de 1,25 cm.

Formatul titlurilor. Titlurile capitolelor: font TNR, 14 puncte, **Bold**, aliniere centrală (Center), numerotare cu cifre arabe – 1; titlurile subcapitolelor: font TNR, 12 puncte, **Bold**, aliniere la stânga (Left justified), numerotare – 1.1; titlurile ulterioare: font TNR, 12 puncte, **Bold +Italic (Italic)**, aliniere la stânga (Left justified), numerotare – 1.1.1, 1.1.1.1. Cu excepția titlurilor capitolelor, celelalte vor avea un alineat de 1,25 cm. Nu se vor utiliza cuvintele „Capitol”, „Subcapitol”.

Numerotarea paginilor. Toate paginile tezei se numerotează începând cu foaia de titlu și terminând cu ultima pagină. Numărul se inserează în subsolul paginii, aliniat central. La foaia de titlu numărul paginii nu se indică. Nu se permite repetarea sau lipsa paginației. Fiecare capitol începe din pagină nouă.

Tabelele se numerotează cu 2 cifre, separate prin punct, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de-a doua – numărul tabelului din capitolul respectiv. Fiecare tabel are un titlu, **Bold**, care se amplasează deasupra tabelului, aliniat central. Textul în tabel va fi cu font TNR, 11 puncte, spațiere între rânduri – 1 linie.

Figurile (desene, fotografii, diagrame etc.) se numerotează cu 2 cifre, separate prin punct, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de-a doua – numărul figurii din capitolul respectiv. Fiecare figură are titlu, **Bold**, care se amplasează sub figură, aliniat central.

Anexele trebuie să fie menționate în textul tezei și se prezintă în ordine crescătoare (de exemplu, Anexa 1, Anexa 2). Fiecare anexă începe din pagină nouă și are un titlu, **Bold**, care se amplasează deasupra anexe, aliniat la stânga. În anexă formulele, tabelele și figurile, dacă sunt mai mult de una, se numerotează luând în considerare numărul anexe, de exemplu, Figura A1.3 (figura 3 din Anexa 1); (A2.1) – formula 1 din Anexa 2 etc. În cazul când anexa conține o singură figură sau un singur tabel, denumirea anexe respective poate să coincidă cu denumirea tabelului sau a figurii.

Imprimarea tezei se va realiza doar pe o față a fiecărei foi.

5. PREZENTAREA BIBLIOGRAFIEI ÎN TEZĂ

Bibliografia utilizată va fi prezentată în teză în conformitate cu standardul național ”SM ISO 690:2012 Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare”, aprobat de către Institutul de Standardizare din Moldova [8; 9].

Acest standard oferă posibilitatea alegerii modului de citare a referințelor bibliografice. Autorul trebuie să selecteze una din cele 3 modalități de citare și să o utilizeze în tot textul tezei (vezi și [6]). Și în cazul descrierii surselor bibliografice se va utiliza același stil pe tot parcursul tezei (de exemplu, fie prenumele complet al autorului – *MUNTEANU, Ion*, fie prima literă din prenume – *MUNTEANU, I.*).

Reguli și exemple de prezentare a referințelor bibliografice și a citării resurselor de informare sunt date în anexa 9.

6. CERINȚE DE ETICĂ PROFESIONALĂ

La redactarea tezei este obligatorie respectarea tuturor regulilor referitoare la utilizarea datelor. Este inadmisibilă orice formă de plagiat a textelor din surse tipărite sau online. Preluarea ideilor, expresiilor, definițiilor, punctelor de vedere, argumentelor, clasificărilor etc. ale altor autori se face:

- a) sub formă de citate, cu utilizarea ghilimelelor;
- b) prin reproducere cu propriile cuvinte ale autorului tezei.

În ambele cazuri se vor indica în mod obligatoriu, sub forma referințelor bibliografice aplicate în teză, datele bibliografice ale sursei.

Este interzisă confecționarea și falsificarea datelor experimentale/rezultatelor și introducerea oricăror informații false în teză. În funcție de domeniul științific în care este redactată teza, se vor respecta cerințele speciale de etică.

Autorii tezelor sunt obligați să respecte prevederile Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02.07.2010 [4] și a Codului de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic [1].

7. REZUMATUL TEZEI

Rezumatul (*autoreferatul*, în versiunea precedentă a Ghidului) tezei de doctor/doctor habilitat reprezintă o sinteză a tezei și trebuie să reflecte conținutul acesteia. Volumul recomandat al rezumatului este de până la 35 pagini, în cazul tezei de doctor, și până la 50 pagini, în cazul tezei de doctor habilitat. Acesta va avea aceleași caracteristici de redactare ca și teza, cu specificarea că rezumatul se tipărește în format A5, iar micșorarea textului se face astfel încât să fie asigurată lizibilitatea textului. Structura și volumul recomandat ale elementelor rezumatului sunt prezentate în tabelul 2.

Tabelul 2. Structura și volumul recomandat al rezumatului

Nr. d/o	Denumirea elementelor	Volum, pagini	
		Teza de doctor	Teza de doctor habilitat
1.	Foaia de titlu	1	1
2.	Reversul foii de titlu	1	1
3.	Cuprins	1	1
4.	Reperetele conceptuale ale cercetării	2-4	3-5
5.	Conținutul tezei	14-17	25-30
6.	Concluzii generale și recomandări	2-3	3-4
7.	Bibliografie	1-2	2-3
8.	Lista publicațiilor autorului la tema tezei	după caz	după caz
9.	Adnotare (<i>în română, rusă și engleză</i>)	3	3
10.	Foaia de titlu suplimentară (<i>în limba română, în caz că rezumatul tezei este scris în altă limbă</i>)	1	1
11.	Foaia privind datele de tipar	1	1
12.	<i>Total pagini</i>	până la 35	până la 50

În anexe sunt prezentate exemple de foaie de titlu (anexa 6), revers al foii de titlu (anexa 7) și foaie privind datele de tipar (anexa 8). ”Reperetele conceptuale ale cercetării” va include, sintetizat, descrierea elementelor din **Introducerea** tezei. În ”Conținutul tezei” se va prezenta sinteza capitolelor tezei. La fel se va proceda și în cazul concluziilor și recomandărilor. Adnotarea va avea același conținut ca și în teză.

În rezumat se va include și lista publicațiilor științifice ale autorului la tema tezei, grupate pe categorii: cărți, articole în reviste, articole/teze în lucrările conferințelor, brevete etc.

Referatul științific elaborat în cazul conferirii titlului de doctor habilitat în baza lucrărilor

științifice publicate va avea aceleași caracteristici de redactare ca și rezumatul tezei. Volumul acestuia nu va depăși 50 de pagini.

8. CONSECINȚELE NERESPECTĂRII REGULILOR DE REDACTARE

Teza și rezumatul (rezumatele) la redactarea cărora nu au fost respectate regulile stabilite în prezentul Ghid pot fi restituite instituțiilor care au înaintat la ANACEC solicitări de confirmare/conferire a titlurilor științifice, împreună cu dosarul de atestare. În caz de restituire pe motiv de nerespectare a regulilor de tehnoredactare, tezele pot fi înaintate repetat la ANACEC după înlăturarea încălcărilor depistate și comunicate candidatului/instituției. În caz de restituire/respingere pe motiv de plagiat, fals sau confecționare de rezultate/date și alte fraude științifice, candidatului i se va retrage dreptul de a susține teza.

Pot fi luate și alte decizii în urma nerespectării regulilor de redactare a tezelor, în conformitate cu prevederile Codului de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic și al Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de Etică a ANACEC în domeniul atestării [2].

Deciziile luate de ANACEC nu îi absolvă pe cei vinovați de aplicarea prevederilor legislației în vigoare, inclusiv cele care se referă la drepturile de autor și drepturile conexe.

BIBLIOGRAFIE

1. Decizia Consiliului de Conducere al ANACEC cu privire la aprobarea Codului de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic: nr. 7 din 18.12.2018 [online]. Chișinău, 2018 [citată 18.12.2018]. Disponibil: <http://www.cnaa.md/attestation-commission/meetings/18122018/>
2. Decizia Consiliului de Conducere al ANACEC cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de Etică a ANACEC în domeniul atestării: nr. 8 din 18.12.2018 [online]. Chișinău, 2018 [citată 18.12.2018]. Disponibil: <http://www.cnaa.md/attestation-commission/meetings/18122018/>
3. EȚCO, Constantin, RUSSU-DELEU, Raisa, ZABRAILOV, Natalia. *Proiectarea, elaborarea și redactarea lucrărilor științifice (Ghid)*. Chișinău: S. n., 2016 (Tipogr. „Primex-Com”). 246 p. ISBN 978-9975-110-55-5.
4. Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe: nr. 139 din 02 iulie 2010. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2010, nr. 191-193, pp.5-29.

5. Oakland University. *Guide for the Preparation of Theses and Dissertations* [online]. Oakland, 2018 [citat 05.12.2018]. Disponibil: <https://www.oakland.edu/Assets/Oakland/grad/files-and-documents/Thesis-Dissertations/Manual%20Updated%20April%202018.pdf>
6. *Referințe bibliografice: norme și stiluri de citare. Ghid practic*. Alcăt. J.NICOLAEVA, E.ZASAVIȚCHI. Chișinău: Academia de Științe a Moldovei, 2010. 107 p. ISBN 978-9975-4145-3-1.
7. Regulamentul de funcționare a consiliilor științifice specializate și conferirea titlurilor științifice și științifico-didactice: nr.38 din 10 octombrie 2018. În: *Decizia Consiliului de Conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității cu privire la asigurarea normativă a procesului de atestare a personalului științific și științifico-didactic* [online]. Chișinău, 2018 [citat 15.11.2018]. Disponibil: <http://www.cnaa.md/i/attestation-commission/meetings/10102018/files/attestation-commission/meetings/decizia-anacec-nr.-38-din-10.10..pdf/regulament-functionare-css-a1-decizia38.pdf>
8. SM ISO 690: 2012. *Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare*. Aprobata 2012-04-05. Chișinău: INSM, 2012. 40 p.
9. TĂTĂRESCU, Iulia. Elemente de cultură a informației. În: *Intellectus*. 2012, nr. 3, pp. 86-90. ISSN 1810-7079.
10. *Tipuri de rezultate ale activităților științifice*. Coord. G.CUCIUREANU, N.ȚURCAN, E.UNGUREANU et al. Chișinău: Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, 2018. 44 p. ISBN 978-9975-3220-2-7.

ANEXE

Anexa 1. Model al foii de titlu a tezei

**DENUMIREA COMPLETĂ A INSTITUȚIEI ÎN CARE A
FOST ELABORATĂ TEZA**

Cu titlu de manuscris

C.Z.U.:

NUMELE, PRENUMELE AUTORULUI

TITLUL TEZEI

CIFRUL ȘI DENUMIREA SPECIALITĂȚII

Teză de doctor/doctor habilitat în

Conducător științific:	<i>Semnătura</i>	Numele, prenumele, titlul științific și științifico-didactic
Consultant științific:	<i>Semnătura</i>	Numele, prenumele, titlul științific și științifico-didactic
Autor:	<i>Semnătura</i>	

LOCALITATEA, ANUL

©Numele, prenumele titularului dreptului de autor, anul redactării tezei

Pentru teza de doctorat elaborată în limba română

Declarația privind asumarea răspunderii

Subsemnatul, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctorat sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Numele, prenumele

Semnătura

Data

Pentru teza de doctorat elaborată în limba rusă

Декларация об ответственности

Нижеподписавшийся, заявляю под личную ответственность, что материалы, представленные в докторской диссертации, являются результатом личных научных исследований и разработок. Осознаю, что в противном случае, буду нести ответственность в соответствии с действующим законодательством.

Фамилия, имя

Подпись

Число

*Anexa 4. Model de formulare a Rezultatului/rezultatelor
obținute care contribuie la soluționarea unei probleme
științifice importante*

Formularea *Rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante* în teza de doctorat include următoarele componente de bază, fapt ce nu exclude și alte componente specifice domeniului.

Componenta 1. Acțiunea și rezultatul acțiunii. Soluția problemei științifice este exprimată prin formulări specifice și vizează:

- a) acțiunea nemijlocită întreprinsă în procesul de investigație – elaborarea / modelarea / crearea / conceptualizarea / reconceptualizarea / identificarea / concretizarea / fundamentarea / argumentarea / demonstrarea / abordarea / interpretarea / formularea / stabilirea / determinarea / elucidarea / ilustrarea / restructurarea / întemeierea / construirea epistemologică... etc.
- b) rezultatul acțiunii – cadru conceptual / model / paradigmă / bază normativă / bază praxiologică / algoritm / schemă / sistem / principiu / procedeu / concepție / legitate / regulă / teorie / metodă / criteriu / strategie / metodologie / indicator / descriptor / instrument / mijloc / platformă / direcție / matrice / viziune / cale ... etc.

Componenta 2. Efectul acțiunii și al rezultatelor. În expunerea Rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante se indică efectul/consecințele acțiunii și al rezultatelor implementate, aplicate, testate, validate, prin formulări de tipul: fapt care / ceea ce a contribuit / a condus la / a determinat / a generat; având ca efect, ca urmare, rezultat ameliorarea / optimizarea / dezvoltarea / sporirea / eficientizarea / completarea / perfecționarea / confirmarea / schimbarea / inovarea / remanierea / transformarea / reformarea / evidențierea / clarificarea / precizarea / întregirea... etc.

Componenta 3. Contextul. În formularea care redă Rezultatul/rezultatele obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante se precizează contextul / circumstanțele / condițiile / configurația / câmpul de utilitate a rezultatelor obținute, expunerea respectivă putând avea următoarea formulă: în vederea aplicării / pentru aplicarea / implementarea / utilizarea ulterioară în...; pentru orientarea / orientând utilizarea / aplicarea / valorificarea lor în...; în vederea direcționării / direcționând procesul de ...; fapt care permite racordarea la...; pentru a asigura / asigurând teoretic / aplicativ / praxiologic aplicarea largă / mai largă / pe nou / inedită...; stabilind locul, impactul, valoarea, nivelul...; în vederea creării / creând baza teoretică / aplicativă / metodologică pentru promovarea...; a permis / permițând evidențierea, stabilirea, valorizarea... etc.

Ordinea componentelor în cadrul textului de expunere a Rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante este liberă, adică expunerea poate începe cu oricare din componentele enumerate, însă trebuie să fie indicate toate aceste trei componente de bază.

Exemple pe domenii ale științei:

În domeniul dreptului: Rezultatul obținut care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante rezidă în *elaborarea instrumentarului de identificare* a semnelor subiecților infracțiunilor prevăzute în Capitolele XV și XVI din Partea specială a Codului penal, fapt care *a condus la clarificarea* pentru teoreticienii și practicienii din domeniul dreptului penal a semnelor respective, *în vederea aplicării* ultimelor modificări și completări operate în cadrul acestor capitole.

În domeniul biologiei: Rezultatul obținut care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante în teză constă în *fundamentarea științifică* a capacităților ciupercii *T.virens* de a produce substanțe biologice active cu proprietăți antifungale împotriva *S.sclerotiorum* și *F.sporotrichiella*, care provoacă sclerotinioza și fuzarioza soii, *ceea ce a condus la elaborarea* preparatului biologic Gliocladin-SC pentru prelucrarea semințelor de soia prin stabilirea normei optime de consum, *fapt ce a permis* determinarea eficacității lui biologice.

În domeniul fizicii: Rezultatul obținut care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante constă în *elaborarea procedurilor* de manipulare a diverselor sisteme cuantice la interacțiune, *fapt ce a avut ca efect crearea* stărilor cuantice inseparabile, *pentru utilizarea* lor ulterioară în tehnologiile moderne.

În domeniul economiei: Rezultatul obținut care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante constă în *fundamentarea* din punct de vedere științific și metodologic a procesului și instrumentelor de raționalizare a politicii de finanțare a unităților agricole din Republica Moldova, *fapt ce a confirmat oportunitatea* promovării inovațiilor în finanțarea unităților economice agricole, *în vederea aplicării* strategiilor integraționiste bazate pe lanțurile valorice agricole.

$$V = \frac{R^{2/3} \cdot S^{1/2}}{n}, \quad (1.10)$$

$$h \left(\frac{\partial c}{\partial t} + u \frac{\partial c}{\partial x} + v \frac{\partial c}{\partial y} - \frac{\partial}{\partial x} D_x \frac{\partial c}{\partial x} - \frac{\partial}{\partial y} D_y \frac{\partial c}{\partial y} - \sigma + kc + \frac{R(c)}{h} \right) = 0, \quad (1.16)$$

$$\int_0^h \frac{\partial v}{\partial t} dz + u \int_0^h \frac{\partial v}{\partial x} dz + v \int_0^h \frac{\partial v}{\partial y} dz = -2\omega v \sin\varphi \int_0^h dz + \xi V^2 \sin\psi -$$

$$-g \int_h^H \frac{\partial h}{\partial y} dz + \int_0^h \left(E_{yx} \frac{\partial^2 v}{\partial y^2} + E_{yy} \frac{\partial^2 v}{\partial y^2} \right) dz + \rho g n^2 \frac{v \sqrt{u^2 + v^2}}{h^{1/3}}. \quad (2.22)$$

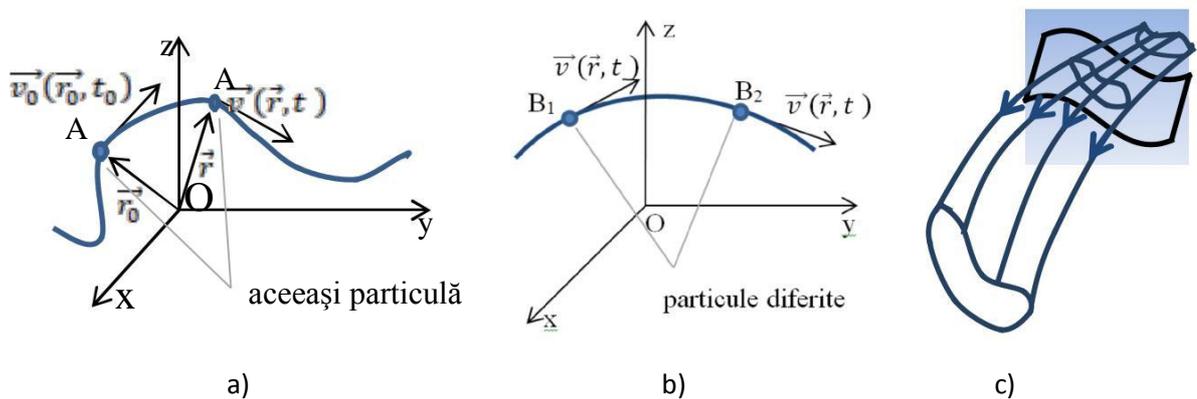

Fig. 1.7. Traectoria particulei de fluid (a), linia de curent (b) și tubul de curent (c)

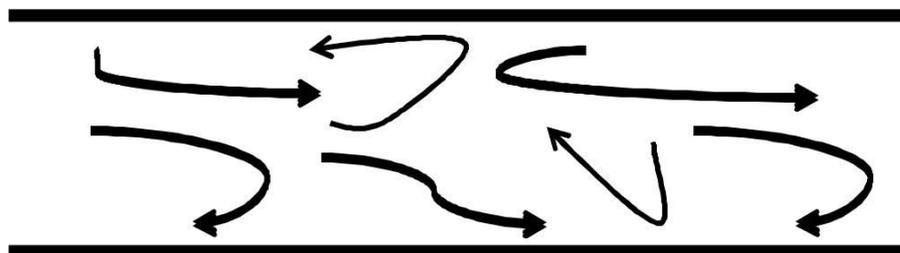

Fig. 2.9. Curgerea turbulentă

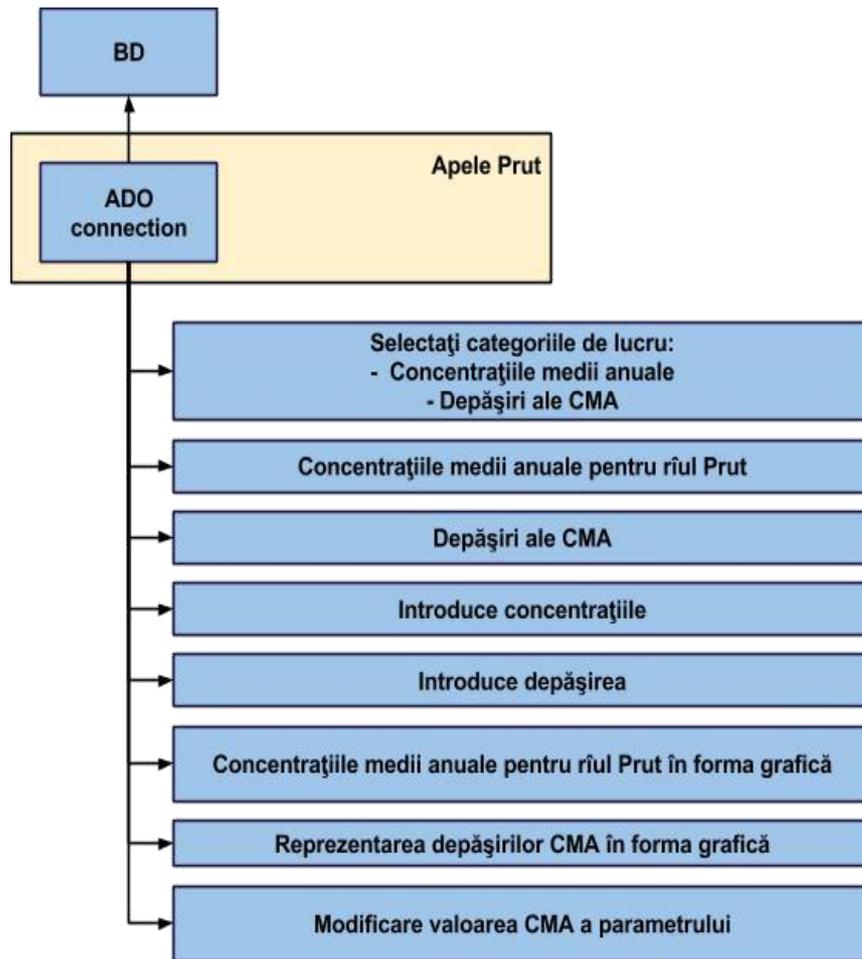

Fig. 3.8. Conectarea aplicației la baza de date

Tabelul 3.1. Compararea datelor măsurate cu cele calculate

Sector al râului Prut	s. Criva, mg/L	s. Valea Mare, mg/L	or. Leova, mg/L	s. Giurgiulești, mg/L
Date măsurate	0,080	0,100	0,060	0,130
Date calculate	0,075	0,090	0,056	0,125
Date măsurate folosite la calibrare	0,160	0,200	0,180	0,120
Date calculate	0,158	0,194	0,178	0,118
Date măsurate folosite la validare	0,120	0,260	0,150	0,320
Date calculate	0,119	0,255	0,147	0,318

**DENUMIREA COMPLETĂ A INSTITUȚIEI ÎN CARE ARE LOC
SUSȚINEREA TEZEI**

Cu titlu de manuscris
C.Z.U.:

NUMELE, PRENUMELE AUTORULUI

TITLUL TEZEI

CIFRUL ȘI DENUMIREA SPECIALITĂȚII

Rezumatul tezei de doctor/doctor habilitat în

LOCALITATEA, ANUL

Teza a fost elaborată în (*se indică denumirea laboratorului/catedrei și instituției în care a fost elaborată teza*)

Conducător/Consultant științific:

Numele, prenumele, titlul științific și științifico-didactic

Referenți oficiali:

Numele, prenumele, titlul științific și științifico-didactic, instituția în care activează, țara (pentru cetățenii altor state)

Componenta consiliului științific specializat:

Numele, prenumele, titlul științific și științifico-didactic

Sușinerea va avea loc la (*se indică data și ora*)

în ședința Consiliului științific specializat (*se indică cifra CȘS*)

din cadrul (*se indică denumirea instituției în cadrul căreia funcționează consiliul, adresa*)

Teza de doctor / doctor habilitat și rezumatul pot fi consultate la biblioteca (*se indică denumirea instituției în cadrul căreia funcționează Consiliul științific specializat*) și pe pagina web a ANACEC.

Rezumatul a fost expediat la (*se indică data și anul*)

Secretar științific al Consiliului științific specializat,

Numele, prenumele, titlul științific

semnătura

Conducător/consultant științific,

Numele titlul științific/științifico-didactic

Autor

Numele, prenumele

semnătura

Identificatorul dreptului de autor (© Numele, prenumele, anul redactării rezumatului)

NUMELE, PRENUMELE

TITLUL TEZEI

CIFRUL ȘI DENUMIREA SPECIALITĂȚII

Rezumatul tezei de doctor/doctor habilitat în

Aprobat spre tipar: *data*
Hârtie ofset. Tipar ofset.
Coli de tipar.: ...

Formatul hârtiei 60x84 1/16
Tiraj ... ex...
Comanda nr.

Denumirea și adresa instituției unde a fost tipărit rezumatul

Anexa 9. Reguli și exemple de prezentare a referințelor bibliografice și de citare a resurselor de informare

Regulile și exemplele descrise în continuare respectă standardul ”SM ISO 690:2012 Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare”.

Referințe la cărți tipărite și publicații monografice

• *Schema generală:*

**AUTOR(I). Titlu. Loc apariție: Editura, an apariție.
Paginația (opțional). Număr standardizat (ISBN).**

Exemplul 1 (un autor)

1. ȚURCAN, Nelly. *Comunicarea științifică în contextul accesului deschis la informație*. Chișinău: CEP USM, 2012. 324 p. ISBN 978-9975-71-253-8.
2. WILD, R. *Essentials of Production and Operations Management*. 3rd ed. London: Cassell Educational Ltd, 1990. 420 p. ISBN 0-304-31674-1.
3. СОЛОМОН, Д. И. *Дробное программирование и недифференцируемая оптимизация*. Кишинев: Эврика, 2010. ISBN 978-9975-941-53-2.

Exemplul 2 (doi autori)

1. GHEȚIU, Mihail, TOPOREȚ, Victor. *Chimia lemnului*. Chișinău: Tehnica-Info, 2010. 404 p. ISBN 978-9975-63-310-9.
2. ODUGHEMI, Sina and Taeku LEE, eds. *Accountability through public opinion: from inertia to public action*. Washington: The World Bank, 2011. ISBN 978-08213-8505-0.
3. ЦИРКУНОВА, С., КОЗЛОВА, Н. *Вопросы теории, истории и методика преподавания камерного ансамбля*. Ch.: Pontos, 2011. 104 с. ISBN 978-9975-51-214-5.

Exemplul 3 (trei autori)

1. BOTEZAT, E.A., DOBRESCU, E.M., TOMESCU, M. *Dicționar de comunicare, negociere și mediere*. București: Editura C.H.Beck, 2007. ISBN 978-973-115-052-9.
2. BRUNS, Barbara, MINGAT, Alain, RAKOTOMALALA, Ramahatra. *Achieving universal primary education by 2015: a chance for every child*. Washington: The World Bank, 2003. ISBN 0-8213-5345-4.
3. ЗАХАРИЯ, С.К., ИГНАТЬЕВ, В.П., ЗАВАЛЬНЮК, А. *Правовое регулирование деятельности хозяйствующих субъектов в Республике Молдова*. Кишинев, 2009. 344 с. ISBN 978-9975-9838-3-9.

Exemplul 4 (patru și mai mulți autori)

1. SPÎNU, C., HOLBAN, T., GURIEV, V., SPÎNU, I. *Hepatitis virale și HIV: aspecte etiologice, epidemiologice, clinice, diagnostic de laborator, tratament și profilaxie*. Ch.: S. n., 2013. 296 p.– ISBN 978-9975-118-12-5
2. IVĂNUȘ, Gheorghe et al. *The petroleum and gas industry in Romania: tradition and prospects*. Bucharest: AGIR, 2009. 791 p. ISBN 978-973-720-244-4.
3. АРСКИЙ, Ю.М. и др. *Инфосфера: Информационные структуры, системы и процессы в науке и обществе*. Москва: ВИНТИ, 1996. 489 с.

Exemplul 5 (fără autori)

1. *Diagnosticul situației în comerțul interior și priorități de dezvoltare*. Coord. L. ȘAVGA. Ch.: UCCM, 2012. 104 p. ISBN 978-9975-4316-9-9.
2. *Production: yearbook 2003*. Rome: FAO, 2004. ISBN 92-5-005216-2.
3. *Информационный рынок в России*. Москва: ВИНТИ, 1996. 293 с.

Teze, autoreferate

1. COJOCARU, I. *Suportul informațional al evaluării cercetării științifice în Republica Moldova*: tz. de doct. în informatică. Chișinău, 2014. 160 p.
2. KULCIŢKI, Veaceslav. *Synthesis of Terpenic Compounds with Advanced Functionalization via Biomimetic Methods*: abstracts of doct. habilitate thesis in chemical sciences. Chișinău, 2017. 47 p.
3. МОЙСЕЕНКО, Евгений. *Обеспечение экономической безопасности региональных объединений государств*: дис. д-ра хабилитат экон. наук. К., 2012. 224 p.

Preprinturi

1. POPA, M.N., PRICOP, V.V. *Aplicațiile algebrelor la problema centrului și focarului*. Ch., 2011. 59 p. (Preprint. Inst. de Matematică și Informatică al AȘM; nr. 0007).
2. ГУЦУЛ, И. *Геометрия пополнения неполных гиперболических многообразий*. Ch., 2011. 59 с. (Preprint. Inst. de Matematică și Informatică al AȘM; nr. 0008).

Materialele conferințelor

1. *Conservarea diversității plantelor*: simp. șt. intern., ed. a 2-a, 16-19 mai 2012, Chișinău. Ch., 2012. 539 p. ISBN 978-9975-62-311-7.
2. *Microelectronics and Computer Science*: proc. of the 6th Intern. Conf., Chișinău, 1-3 oct. 2009. Ch.: UTM., 2009. 524 p. ISBN 978-9975-45-122-2.
3. *Глобализация образования в современном мире*: тез. науч. ст. междунар. научно-практической конф., Бэлць, 20-22 марта 2009. Ch., 2009. 291 с. ISBN 978-9975-9935-8-6.

Referințe la contribuții

• Schema generală:

Date de indentificare a părții componente. Elementul de divizare: Date despre documentul gazdă (documentul de indentificare). Localizarea părții componente în document. Numărul standardizat (ISSN, ISBN - în funcție de faptul unde este plasată contribuția).

• Contribuții în monografii, culegeri:

AUTOR(i). Titlu. In: AUTOR(i). *Titlu*. Loc apariție: Editura, an apariție, paginația. Număr standardizat (ISBN).

Contribuții în monografii, culegeri

1. COJOCARU, Irina. *Resurse educaționale deschise*. In: *Știința deschisă în Republica Moldova: Studiu = Open science in the Republic of Moldova: Study*. Chișinău: Inst. de Dezvoltare a Soc. Informaționale, 2018, 264 p. ISBN 978-9975-3220-3-4.

2. BHIMANI, Alnoor, SOONAWALLA, Kazbi. Sustainability and organizational connectivity at NSBC. In: Anthony HOPWOOD, Jeffrey UNERMAN and Jessica FRIES, eds. *Accounting for sustainability*. London: Earthscan, 2010, pp. 173-190. ISBN 978-1-84971-067-1.
3. СТЕГЭРЕСКУ, В., КУХАРУК, Е.; КРИВОВА, О. Особенности картографирования почв Республики Молдова с различным уровнем радионуклидного загрязнения. В: *Проблемы непрерывного географического образования и картографии*. Харьков: Б. и., 2009, вып. 9, с. 152-155. ISSN 2075-1893

Contribuții în materialele conferințelor și altor manifestări științifice

1. RODIONOVA, Nelli. Evaluarea tendințelor principale în dezvoltarea demografică a Moldovei. In: *Economic Growth in Conditions of Internationalization: fourth ed. of intern. sci. conf ., 3-4 sept. 2009*. Chișinău: IEFS, 2009, pp. 414-419. ISBN 978-9975-9823-9-9.
2. CUJBA, Rodica, RUSU Andrei. On interoperability of research information based on CERIF in the Republic of Moldova. In: *Proceedings of the Conference on Mathematical Foundations of Informatics MFOI2018*, July 2-6, 2018, Chisinau, Republic of Moldova. ISBN 978-9975-4237-7-9.
3. БЫКОВА, Е.В., БЕРЗАН, В.П. Методические подходы при построении краткосрочных прогнозов топливно-энергетических балансов. In: *Energetica Moldovei-2016: Aspecte regionale de dezvoltare, Conferința internațională: Rapoarte, Ed. 3, 29 sept. - 01 oct. 2016*. Chișinău: Institutul de Energetică al AȘM, 2016, 639 p. ISBN 978-9975-4123-5-3.

Referințe la contribuții în publicații seriale

• Schema generală:

AUTOR(i). Titlul articolului. In: *Titlul publicației seriale*. Anul, volumul, numărul serialului, paginile unde este amplasată lucrarea. Numărul standardizat (ISSN).

Sau:

AUTOR(i). Titlul articolului. *Titlul publicației seriale*. Anul, volumul, numărul serialului, paginile unde este amplasată lucrarea. Numărul standardizat (ISSN).

Articole în publicații seriale

1. DIȚA, M., VÂRLAN, M. Autocontrolul, stabilitatea emoțională și comportamentul la preadolescenți. In: *Psihologie. Pedagogie specială. Asistență socială*. 2014, nr 1(34), pp. 1-7. ISSN 1857- 0224.
2. KORRES, George M. An approach on spatial integration and diffusion process. In: *Journal of Settlement and Spacial Planning*. 2012, vol. 3, nr. 2, pp. 57-61. ISSN 2069-3419.
3. БОРИСОВА, Л.Ф., СЮНТИЮРЕНКО, О.В. Проблемы информационного обеспечения научно-инновационной и промышленной сферы: новые концептуальные подходы. В: *Научно-техническая информация. Сер. 1*. 2009, № 6, с. 9-12. ISSN 0548-0019.

sau

1. BALABAN, L. Some aspects of intercultural education (through studying religious music) in multiethnic spaces. *Review of artistic education*. Iași. 2011, nr. 1-2, pp. 135-143. ISSN 2069-7554.

2. ПЕРЧИНСКАЯ, Н. Барьеры на пути развития инновационного предпринимательства и их преодоление в Республике Молдова. *Инновации*. 2011, № 7 (153), с. 39-43. ISSN 2071-3010.

Articole în ziare

ANDRIEȘ, Andrei. Rețeaua națională științifico-educatională din Moldova. In: *Moldova Suverană*. 2009, 22 oct., p. 2.

Publicații oficiale

1. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova: nr. 259-XV din 15 iulie 2004. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2004, nr. 125-129, pp. 12-70.
2. Постановление Правительства Республики Молдова о Национальной стратегии развития информационного общества «Цифровая Молдова 2020»: № 857 от 31.10.2013. В: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2011, nr. 252-257, 963.

Referințe la resurse electronice

Cărți electronice și publicații monografice online

1. POPA, Ana, PROHNIȚCHI, Valeriu. *Sectorul de cercetare, dezvoltare și inovare din Moldova: este oare necesară o reformă? Versiune preliminară* [online]. Chișinău: Expert-Grup, 2011 [citat 02.09.2016]. Disponibil: http://www.expert-grup.org/library_upld/d360.pdf.
2. BARTLING, Sönke, FRIESIKE, Sascha, eds. *Opening Science: The Evolving Guide on How the Internet is Changing Research, Collaboration and Scholarly Publishing* [online]. [s.l.]: Springer, 2014 [citat 2.09.2016]. ISBN 978-3-319-00026-8. Disponibil: DOI: 10.1007/978-3-319-00026-8.
3. СОЛДАТОВА, Г.У. и др. *Цифровая компетентность подростков и родителей. Результаты всероссийского исследования / СОЛДАТОВА, Г.У. и др.* [online]. М.: Фонд Развития Интернет, 2013. [citat 02.09.2018]. Disponibil: <http://detionline.com/assets/files/research/DigitalLiteracy.pdf>

Contribuții în monografii, culegeri online

BOYD-BARRETT, Oliver. Free Flow Doctrine. In: STEPHEN, W. L., FOSS, Karen A., eds. *Encyclopedia of Communication Theory* [online]. Los Angeles; London: SAGE Publications, 2009 [citat 22.01.2015]. ISBN 978-1-4129-5938-4. Disponibil: <http://sk.sagepub.com/reference/communicationtheory>.

Contribuții în publicații seriale online

1. HOLBAN, Ion. Edificarea societății bazate pe cunoaștere în Republica Moldova: practici bune, orientări, probleme, sugestii (2). In: *Intellectus* [online]. 2011, nr. 1(20), pp. 31-34 [citat <http://www.akademos.asm.md/files/Stiinta%20si%20societate%20perceptii%20estimari%20asteptari.pdf>].
2. TCACIUȘ, Cl., HACINA, L., GUȚU, A. Study on corporate social responsibility of cooperative enterprises in the Republic of Moldova. *Economy, Transdisciplinarity, Cognition*

[online]. Bacău, România. 2012, **15**(1), 218-225 [citat 27.12.2011]. ISSN 2068-7389.
Disponibil: <http://www.ugb.ro/etc/etc2012no1/28fa.pdf>

3. САКА, Виктор. Политическая наука в Молдове: тематическое и инструментальное измерение. *Moldoscopia* [online]. 2004, **1**(24), 35-46 [citat 05.12.2017]. ISSN: 1812-2566.
Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/17367

Un site web

1. *ȘTIU: Știință, Tehnologie, Inovație și Utilitate*. Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, ©2018 [citat 10.12.2018]. Disponibil: <http://stiu.md/>.
2. *Internet World Stats: Web Site Directory*. Miniwatts Marketing Group, ©2001 [citat 02.09.2016]. Disponibil: <http://www.internetworldstats.com/>

Contribuții specifice pe site web

1. ROTARU, Tatiana. Tezele valoroase de doctorat sunt promovate, iar cele plagiate - respinse, fără milă [online]. *Consiliul Național de Acreditare și Atestare*, 13 octombrie 2010 [citat 18 iunie 2017]. Disponibil: <http://www.cnaa.md/news/2010/1310/>
2. Digital Radio Mondiale [online]. *Wikipedia The Free Encyclopedia*. Last edited: 02 July 2017, 16:53 [citat 16.02.2017]. Disponibil: https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_Radio_Mondiale.
3. Декларация о науке и использовании научных знаний [online]. *UNESCO*, 1999 [citat 23.04.2017]. Disponibil: http://www.unesco.org/science/wcs/declaration_r.pdf

Programe de calculator

BART SOLUTIONS. Simple Gmail Notes 2.1.0.5 [software]. 05 December 2018 [citat 15.12.2018]. Disponibil: <https://www.bart.com.hk/simple-gmail-notes/>

Referințe la alte surse de informare

Brevete de invenție

1. SMIRNOV, Ernest, FOCȘA, Valentin, CONSTANDOGLO, Alexandra, CURULIUC, Vasile, ВАHCIVANJI, Mihail, DARIE, Grigore, CHILIMAR, Sergiu, RADIONOV, Vladimir, MUNTEANU, Gheorghe. *Tip de taurine (Bos Taurus L.) Bălțat cu Negru Moldovenesc*. Brevet de invenție 3923 (13) F1, A01K 67/027. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologie în Zootehnie și Medicină Veterinară. Nr. depozit A2008 0252. Data depozit 03.10.2008. Publicat 30.06.2009. In: BOPI. 2009, nr. 6, pp. 17-18.
2. AXXION GROUP CORPORATION. *Screw less clip mounted computer drive*. Inventor: Williams, D. 26 April 2005. Appl: 24 August 2000. Int.Cl: E02F 3/76. US patent 6,885,550.
3. ШАРАГОВ, В. ЛЮБАРСКИЙ, М. et al. *Способ обработки стеклоизделий*. Патент Российской Федерации № 2040496, МКИ6, C03 23/00, nr. 5039715/33. Заяв. 23.04.1992. Оpubл.: 21.07.1995. В: Бюл. № 18, 2 с.

Filme, video și emisiuni

1. LUPAN, Oleg. În: *Profil de savant*. TVM1, 23 octombrie 2018, 10:35.
2. *Se caută un paznic* [film]. Regia – Gheorghe VODĂ. Chișinău: Moldova-film, 1967.

Lucrări grafice

1. KOGAN, Moissei (1879-1943). *Femeie cu cerb* [linogravură, 1926]. New York: Museum of Modern Art. Număr de înregistrare: 343.1940ю
2. Untitled [Judo fighters] [photograph]. In: Starkey, Hannah. *Moments in the modern world: photographic works by Hannah Starkey 1997–2000*. Irish Museum of Modern Art, 2000. ISBN 1-873654-90-1.

Hărți

Republica Moldova. Harta fizică. [1:400 000]. Chișinău: INGEOCAD, 2016. 1000 mm × 5000 mm. ISBN 9789975400879.

Partituri muzicale

BRAHMS, Johannes. Cvintet pentru clarinet și cvartet de coarde. Interpretat de E. Verbițchi și cvartetul de coarde al IPNA Teleradio-Moldova. Chișinău: IPNA Teleradio-Moldova, 26 iunie 1976.

Ordonarea listelor alfabetice de referințe

Listele alfabetice de referințe trebuie ordonate conform principiilor prezentate în următoarele puncte, bazându-se pe primul element al referinței.

- 1) Lucrările proprii ale unui autor precedă orice document, citat de el/ea.
- 2) O înregistrare cu un singur autor precedă înregistrări cu doi sau mai mulți autori cu același nume inițial.
- 3) Multiple înregistrări ale unui singur autor sunt aranjate cronologic, în ordine crescătoare.
- 4) Înregistrările cu mai mulți autori, primul autor fiind unul și același, pot fi aranjate în ordine cronologică după înregistrările primului autor, în scopul corespunderii citărilor din sursa de informare care conțin numele primului autor, urmat de “et al.” după dată.
- 5) Autorii colectivi (cum ar fi instituții) sunt ordonați alfabetic, după primul cuvânt semnificativ al numelui.

În circumstanțe speciale, poate fi utilizată o ordonare alternativă, dacă ea se aplică uniform la toate referințele.

Citarea conform sistemului nume-dată

- Dacă numele autorului este dat direct în text, anul urmează între paranteze rotunde, dacă nu, atât numele, cât și anul se dau între paranteze rotunde.
- Pentru citarea unor părți anumite ale unei resurse de informare, localizarea acestei părți (de exemplu, paginile) poate fi dată după an între paranteze rotunde.

- Măsura acesteia este dată de rata fiscalității (Manolescu 1997)
 - Măsura acesteia este dată de rata fiscalității Manolescu (1997, p. 69)
19. Manolescu, Gh. *Buget, abordare economică și financiară*. București, 1997, p. 69.

Notă: Referințele resurselor de informare sunt prezentate într-o listă ordonată alfabetic după numele de familie ale autorilor, anul publicării și litera mică ce se indică imediat după numele autorului.

Citarea conform sistemului numeric

- Numerele prezentate între paranteze rotunde, paranteze drepte sau în formă de exponenți inserate în text, trimit la resursele de informare în ordinea în care ele sunt citate pentru prima dată.
- Citările următoare ale resursei de informare primesc același număr ca și prima citare. Dacă sînt citate numai anumite părți ale resursei de informare, după numărul respectiv poate fi indicată paginația etc.

- Măsura acesteia este dată de rata fiscalității ¹⁹, p. 69
- Măsura acesteia este dată de rata fiscalității (19, p. 69)
- Măsura acesteia este dată de rata fiscalității [19]

19. Manolescu, Gh. Buget, abordare economică și financiară. București, 1997, p. 69.

Notă: Referințele la resursele de informare sunt prezentate în ordinea lor numerică într-o listă numerotată.

Citarea conform notelor consecutive

- Numerele prezentate în text între paranteze rotunde, drepte sau în formă de exponenți, trimit la notele numerotate în ordinea apariției lor în text. Aceste note conțin referințe la resursele de informare citate.
- Dacă o resursă de informare este citată de mai multe ori, citările ulterioare primesc numere distincte.

- Măsura acesteia este dată de rata fiscalității ¹⁹
- Măsura acesteia este dată de rata fiscalității (19)
- Măsura acesteia este dată de rata fiscalității [19]

¹⁹. Manolescu, Gh. Buget, abordare economică și financiară. București, 1997, p. 69.

Notă: Notele trebuie prezentate în ordinea lor numerică. De regulă, notele sunt plasate în subsol, dar pot fi prezentate și la sfârșitul capitolelor sau a textului.